

Kako dober je moj portfelj

Študent prvega letnika želi privarčevati za avto, po koncu študija imeti nekaj denarja za svojo podjetniško pot in tudi za najem stanovanja. Privarčeval je nekaj denarja, pripravljen je tudi dodatno delati, zanima pa ga, kako naj plemeniti denar, da bi uresničil svoje sanje. Kaj mu svetujeta finančna svetovalca Mitja Vezovišek iz Individe in Igor Mujdrica iz i-svetovanja?

Opis portfelja

Sem študent prvega letnika. Imam Zoisovo štipendijo v mesečnem znesku 190 evrov in žepnino 130 evrov. Starša mi plačujeta bivanje, včasih tudi kupita oblačila in podobno, zato so moji stroški večinoma hrana, prevoz in različni izleti. Na bančnem računu imam 1.200 evrov, ta hip pa lahko vsak mesec privarčujem do 190 evrov, v najslabšem primeru 100 evrov. Čez nekaj let želim kupiti avtomobil v vrednosti približno 10 tisoč evrov, po štu-

diju pa privarčevati vsaj osem tisoč evrov za ustanovitev podjetja. Prav tako si želim prihraniti čim več denarja za najem stanovanja. Imam kar nekaj možnosti, da bi z dodatnim delom povečal svoje prihodke. Zanimajo me najboljše možnosti vlaganja denarja, ki ga imam, da bi po študiju (pet let) ali pa mogoče že prej zbral čim večjo vsoto denarja. Na delnice se kar dobro spoznam, vendar pa se zavedam, da ni smiselno vložiti celotnega premoženja vanje; če bi vložil polovico ali tretjino, pa je znesek občutno premajhen, da bi se z njim splačalo aktivno ukvarjati na borzi.

Zavarujte se za invalidnost

Nekaj pomembnih podatkov manjka, zato ocena portfelja ni popolna, nasveti pa bolj splošni. Manjkajo predvsem podatki o vaših prioritetah in natančna opredelitev vašega naložbenega profila, torej koliko tveganja ste pripravljeni sprejeti. Nimate življenjskih zavarovanj, kar je pravilno, saj nihče ni odvisen od vaših prihodkov in tudi dolgov nimate. Nujno pa je, da z nezgodnim zavarovanjem za primer invalidnosti ustrezno zaščitite svojo delovno sposobnost, saj je ta hip vaše največje premoženje. To vas bo stalo med 10 in 15 evri na mesec, odvisno od vašega življenjskega sloga in izbire ponudnika.

Avto, podjetje in nepremičnina

Na hitro se poigrajmo z možnostjo, da je na voljo produkt, pri katerem bi lahko računali na devetodstotni donos vloženi sredstev v prihodnjih petih letih. Če predvidevamo, da v ta produkt takoj vložite vseh 1.200 evrov gotovine in nato še mesečno dodajate po 100 evrov, ugotovimo, da lahko po petih letih računate na slabih 9.400 evrov kapitala. Če mesečni obrok poveča-

Dovolj za avto

Za boljšo ponazoritev bom najprej pripravil nekaj preprostih izračunov, najprej za najslabši primer (sto evrov mesečnega rednega varčevanja) in za najboljši primer (190 evrov mesečnega rednega varčevanja). Upošteval bom tudi 1.200 evrov, ki jih imate na bančnem računu, in predvideval dveletno, triletno in petletno časovno obdobje, ob tem pa upošteval dwoodstotno letno obrestno mero. Če bi torej varčevali po 100 evrov na mesec (in v vezano depozitno vlogo dali tudi privarčevanih 1.200 evrov), bi v dveh letih tako privarčevali 3.695 evrov, v treh letih 4.979 evrov, v petih letih pa 7.627 evrov. Če bi varčevali po 190 evrov na mesec (in v vezano depozitno vlogo dali tudi privarčevanih 1.200 evrov), bi v dveh letih privarčevali 5.896 evrov, v treh letih 8.315 evrov, v petih letih pa 13.298 evrov.

Če torej uskladiva vaše zmožnosti z zgornjimi izračuni, bi to pomenilo, da si boste čez tri leta na primer kupil avtomobil v vrednosti 8.315 evrov, ne da bi se izpostavljali tveganjem. Bo že držalo, vrednost finančnega cilja (torej avtomobila) je treba uskladiti, torej znižati njegovo vrednost, in mesečno varčevati maksimalni znesek, ki si ga lahko ta hip privoščite (190 evrov). V nasprotnem primeru je seveda vrednost vašega finančnega cilja treba krepko znižati.

mo na vaš trenutni maksimum, pa lahko računate na slabih 16.150 evrov. V vsakem primeru to ne bo dovolj za uresničitev vaših ciljev (10 tisoč evrov za avto in vsaj osem tisoč evrov za ustanovitev podjetja), sploh ker v izračunu nisem upošteval nobenih stroškov, inflacije in davkov. In nepremičnine sploh še nisem omenil ...

Kaj storiti?

Svetujem vam, da naprej cilje razvrstite po pomembnosti, izdelate osebni finančni načrt (pomoč neodvisnega svetovalca verjetno ne bi bila odveč) in šele nato razmišljate o produktih. Iskreno povedano, produktov za petletno mesečno varčevanje, pri katerih bi po odbitku vseh stroškov in davkov lahko dosegli donos, višji od inflacije, je na žalost zelo malo. V zdajšnjih razmerah in glede na pomembnost cilja vam svetujem, da izberete kombinacijo varčevanja na banki in enega izmed globalnih delniških skladov v razmerju ena proti dva. Banka kot varna alternativa ter vzajemni sklad kot sredstvo za doseganje večjih donosov bi vam v tej kombinaciji v petih letih ob 100 evrih na mesec prinesla 7.120 evrov kapitala.

Mitja Vezovišek, Individida

Predlagam vam tudi izbiro varčevalnega načrta kot način varčevanja v vzajemnih skladih, saj boste tako stroške nekoliko znižali. Vendar pozor! Izbirajte le med upravljavskimi družbami, ki imajo pestro paleto podskladov, saj vam bodo omogočili tudi umik na varno, ko bo to potrebno. Vsekakor pa se izognite drobljenju na (pre)več podskladov, saj to le povišuje stroške nakazil. Enkratna sredstva v vrednosti 1.200 evrov bi bilo dobro preusmeriti na kapitalni trg, saj je verjetnost, da bodo delnice v petih letih več vredne kot danes, velika. Nujno pa obdržite nekaj gotovine na varčevalnem (ne transakcijskem) računu, saj rezervo za nepričakovane izdatke tudi vi potrebujete. In ja, povečajte svoje mesečne prihodke in s tem tudi mesečni obrok varčevanja, saj se boste tako približali svojim osnovnim ciljem.

Ocena portfelja

Če želite, da bi finančni svetovalci ocenili tudi vaš portfelj, nam lahko pišete na naslov: moje.finance@finance.si, v uredništvu bomo naredili izbor za objavo.

Potrebujete dodatnih 250 evrov

Vprašanje, na katero si je treba še odgovoriti, pa je: koliko bi morali dodatno mesečno varčevati, da bi v prihodnjih petih letih dosegli še preostala finančna cilja. Če bi poleg enkratnega pologa 1.200 evrov mesečnemu varčevanju 190 evrov dodali še 250 evrov (torej skupaj 440 evrov na mesec), bi po treh letih (upoštevajoč dwoodstotno letno obrestno mero) privarčevali 17.580 evrov. Recimo, da bi si iz tega denarja takrat privoščili avto v vrednosti 10 tisoč evrov, preostanek, 7.580 evrov, pa bi pustili v vezani depozitni vlogi in še dodatni dve leti dodajali vsak mesec »samo« po 250 evrov (takrat morda ne boste več prejeli študentskega, ker boste že podjetnik). Rezultat? Tako bi po treh letih lahko kupili avto v vrednosti 10 tisoč evrov, po petih letih pa bi imeli privarčevanih še dodatnih 14.002 evra. Vaš cilj bi torej moral biti naslednji: mesečno z delom pridobiti minimalno 250 evrov dodatnih varčevalnih sredstev in maksimirati zdajšnje zmožnosti za varčevanje – 190 evrov.

Ob tem naj omenim, da lahko v času pisanja pri določenih bankah pridobite boljšo obrestno mero od omenjenih dveh odstotkov, s tem, da so sredstva tako rekoč ves čas varčevanja popolnoma likvidna. Izračuni in ponazoritve so bili namensko pripravljene z nizko obrestno mero, da vidite, kako lahko finančne cilje načrtovano dosežete precej

Igor Mujdrica, i-svetovanje

elegantno in skoraj brez tveganja. Iskanje bližnjic (boljših donosnosti) na trgih kapitala je v tako kratkem obdobju izredno nevarno početje. Ko se boste finančno okrepili, seveda pridejo na vrsto tudi tovrstne oblike naložb – predvsem za dolgoročne finančne cilje, pri katerih je v prvi vrsti vsekakor dodatna pokojnina.

In če menite, da zdaj (torej v vašem položaju: študentska, žepnina, plačano bivanje, oblačila ...) niste sposobni ustvarjati vsaj 250 evrov dodatnih mesečnih prihodkov, namenjenih le za varčevanje (ali bolje za naložbo v prihodnost), potem vam bo kot prihodnjemu podjetniku po vsej verjetnosti precej trda predla. Zato izkoristite svojo nadarjenost še danes tudi za delo in verjetnost, da boste po študiju (ali celo med njim) uspešno zapluli v podjetniške vode, se bo zagotovo močno povečala.

Kar zadeva podjetništvo, pa še tole: čeprav ste šele bruc, vam je očitno že vsaj približno jasno, s čim bi se kot podjetnik želeli ukvarjati. Ne glede na to, da so vsake delovne izkušnje lahko dobrodošle, pa bi bilo škoda brez razmisleka svoj čas nameniti delu, ki morda nima prav nobene povezave z vašimi prihodnjimi podjetniškimi podvigi. Zato začrtajte okvirno pot že danes in se začnite delovno udeleževati na področjih, ki vam bodo omogočila, da boste pridobljeno znanje in izkušnje lahko resnično unovčili v svoji podjetniški prihodnosti.